

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 czerwca 2015 roku w sprawie z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko S. Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy w Pabianicach oddalił powództwo oraz ustalił, iż koszty procesu ponosi powód.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. nieważność postępowania o której mowa w art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z faktem, iż w niniejszym postępowaniu powód został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, albowiem pismo procesowe strony pozwanej zawierające szereg zarzutów m.in. zarzut przedawnienia roszczenia, do którego powód nie mógł się w żaden sposób ustosunkować zostało doręczone powodowi po wydaniu wyroku w sprawie;
2. naruszenie przepisów postępowania tj. 224 k.p.c. w zw. 210 § 2 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie polegające na nieodroczeniu rozprawy i niezobowiązaniu powoda do ustosunkowania się do podniesionych przez stronę pozwaną zarzutów zgłoszonych w piśmie procesowym z dnia 19 maja 2015 r., a przez to zaniechanie ustalenia czy roszczenie objęte pozwem jest rzeczywiście przedawnione, co skutkowało nierozpoznanie istoty sprawy;
3. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy ocenie materiału dowodowego przejawiającej się w uznaniu, że doszło do przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu, podczas gdy bieg przedawnienia roszczenia objętego żądaniem pozwu był skutecznie przerywany, poprzez wszczęcie postępowania egzekucyjnego, a następnie poprzez wystąpienie przez powoda z pozwem w niniejszej sprawie.

W oparciu o wskazane zarzuty powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości, zniesienie postępowania od momentu wpływu do sądu pisma procesowego strony pozwanej z dnia 19 maja 2015 r., oraz przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego wraz z kosztami zastępstwa procesowego. W przypadku nie uznania przez Sąd II instancji zarzutu nieważności postępowania, z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd I Instancji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy w całości do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji; pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych, za postępowanie pierwszoinstancyjne, pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych, za postępowanie apelacyjne, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zgodnie z żądaniem pozwu; zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za postępowanie apelacyjne. Ponadto powód wniósł o zwrócenie się przez Sąd Okręgowy w Łodzi III Wydział Cywilny Odwoławczy do Sądu Rejonowego w Pabianicach I Wydział Cywilny o przedstawienie akt postępowania klauzulowego prowadzonego w sprawie I Co 1625/10, a następnie przeprowadzenie dowodu ze znajdujących się w tych aktach dokumentów w postaci wniosku oraz postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu na okoliczność przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu, uprzednio dochodzonego przez poprzednika prawnego powoda; zwrócenie się przez Sąd Okręgowy w Łodzi III Wydział Cywilny Odwoławczy do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach M. K. o przedstawienie akt postępowanie egzekucyjnego prowadzonego w sprawie Km 1264/11, a następnie przeprowadzenie dowodu ze znajdujących się w tych aktach dokumentów w postaci wniosku o wszczęcie i postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, na okoliczność przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia dochodzonego w niniejszym postępowaniu, uprzednio dochodzonego przez

poprzednika prawnego powoda, wyjaśniając, że potrzeba powołania nowych wniosków dowodowych powstała na skutek podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu w całości.

Zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w treści uzasadnienia. Niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu

w postępowaniu uproszczonym i z tego względu zgodnie z przepisem art. 505¹³ § 2 k.p.c., jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku tego sądu powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W pierwszej kolejności należy odnieść się jako do najdalej idącego zarzutu nieważności postępowania pierwszoinstancyjnego, której apelujący upatruje pozbawieniu go możliwości obrony swych praw, wyrażające się w braku możliwości zapoznania się z zarzutami podniesionymi przez stronę pozwaną, bowiem do dnia rozprawy nie został o tych zarzutach poinformowany, wskazując, że pismo procesowe pozwanej zawierające zarzut przedawnienia z dnia 19 maja 2015 roku zostało mu doręczone w dniu 18 czerwca 2015 roku tj. po terminie rozprawy i wydaniu wyroku w dniu 9 czerwca 2015 roku.

W konsekwencji w ocenie powoda nie miał on możliwości zapoznania się z zarzutami strony pozwanej i odniesienie się do nich.

Przede wszystkim w orzecznictwie przyjmuje się, że ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony jej praw, powinna być dokonywana przez pryzmat konkretnych okoliczności sprawy, a analizę, czy doszło do pozbawienia strony możliwości działania, trzeba rozpocząć od rozważenia, czy nastąpiło naruszenie przepisów procesowych, a następnie ustalić, czy uchybienie to wpłynęło na możliwość strony do działania w postępowaniu; w końcu zaś ocenić, czy pomimo zaistnienia tych okoliczności strona mogła bronić swych praw w procesie. Dopiero w razie kumulatywnego spełnienia wszystkich tych przesłanek należy przyjąć, że strona została pozbawiona możliwości działania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 roku, V CSK 21/11, Lex nr 1147800, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lutego 2014 roku, I ACa 731/13, LEX nr 1437896). Pozbawienie możliwości obrony swoich praw przez stronę polega na tym, że strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem w danej instancji wyroku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21.04.2010 roku, I ACa 282/10, Lex nr 628192). Nieważność postępowania wskutek pozbawienia strony możliwości obrony swych praw zachodzi wówczas, gdy strona procesu, wbrew swej woli, zostaje faktycznie pozbawiona możliwości działania. Ten przejaw nieważności występuje przykładowo w takich wypadkach, gdy strona w następstwie niezawiadomienia jej o terminie rozprawy, nie może wziąć w niej udziału, bądź gdy na skutek okoliczności od niej niezależnych, nie może na danym etapie postępowania podejmować żadnych czynności procesowych, a stan taki nie ulegnie zmianie przed wydaniem orzeczenia kończącego sprawę w danej instancji. Dla oceny nieważności nie ma żadnego znaczenia okoliczność, czy stwierdzona wadliwość miała lub mogła mieć wpływ na treść postanowienia wydanego przez Sąd (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2007 roku, II CSK 107/07, Lex nr 611405).

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie doszło do naruszenia art. 379 pkt. 5 k.p.c. i pozbawienia strony możliwości obrony swoich praw. Niewątpliwie pismo procesowe powódki z dnia 19 maja 2015 roku stanowiące odpowiedź na pozew zawierające zarzut przedawnienia zostało doręczone powodowi w dniu 18 czerwca 2015 roku, a zatem już po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 czerwca 2015 roku i wydaniu wyroku. Jakkolwiek powyższe okoliczności wskazują, że w toku postępowania doszło do naruszenia przepisów procedury, to naruszenia te pozostają bez wpływu na wynik sprawy, a tym bardziej nie prowadzi do nieważności postępowania. Pozostaje bowiem rozważenie kwestii czy pomimo opisanego wyżej uchybienia Sądu I Instancji powód mógł jeszcze bronić swych praw w procesie przed wydaniem wyroku. Analizując tę kwestię w realiach

mniejszej sprawy, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powód realnie miał taką możliwość. Jak wynika bowiem z akt sprawy zarządzeniem z dnia 11 kwietnia 2015 roku wyznaczony został termin rozprawy na dzień 9 czerwca 2015 roku. O terminie rozprawy powiadomiono pełnomocnika powoda w dniu 20 kwietnia 2015 roku (k. 93). Zatem powód miał pełną świadomość toczenia się w sprawie postępowania. Trzeba przy tym zwrócić uwagę, że uczestnictwo w procesie, podejmowanie czynności procesowych, udział w rozprawach i innych czynnościach jest prawem, nie zaś obowiązkiem strony (chyba że co innego wynika z przepisów) i nie musi ona z tego przywileju korzystać, obowiązkiem sądu jest natomiast zapewnienie jej takiej możliwości, która w niniejszym postępowaniu została zapewniona. Niemniej jednak powód nie stawiał się na termin rozprawy, na którym miał możliwość ustosunkowania się do zgłoszonego przez pozwaną zarzutu przedawnienia. W niniejszej sprawie, nie doręczając odpisu odpowiedzi na pozew przed wydaniem wyroku, Sąd Rejonowy naruszył przepisy postępowania dotyczące doręczeń pism procesowych, jednakże nie miało to wpływu na wynik procesu, a także nie skutkowało niemożnością obrony praw powoda, który miał możliwość przedstawienia swoich racji i twierdzeń na wyznaczonym terminie rozprawy, czego jednak nie uczynił z wiadomych tylko sobie względów. W takim stanie rzeczy nie można mówić, iż powód został pozbawiony możliwości obrony swoich praw, bowiem to przez własną bierność pozbawił się prawa do obrony, a tym samym zarzut nieważności postępowania trzeba uznać za chybiony. Wbrew stanowisku powoda brak było przy tym podstaw do odroczenia terminu rozprawy. Prowadziłoby to bowiem do nierównego traktowania stron procesu cywilnego z uprzywilejowaniem strony powodowej, do czego nie ma podstaw. Prawo do osobistego udziału w czynnościach procesowych jest istotnym elementem sprawiedliwej procedury sądowej (por. m.in. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2002 r., SK 5/02, OTK-A 2002, nr 4, poz. 41). Pozostaje ono w związku z nieodłącznym elementem rzetelnego procesu, jakim jest prawo do wysłuchania (prawo do bycia wysłuchanym). Jedną z gwarancji realizacji tych uprawnień zawiera art. 214 § 1 k.p.c., przewidujący obligatoryjne odroczenie rozprawy w razie zaistnienia przeszkód do uczestniczenia przez stronę w rozprawie, jeżeli przyczyną nieobecności była nieprawidłowość w doręczeniu wezwania lub nadzwyczajne wydarzenie albo inna znana sądowi przeszkoda, której nie można przewyciężyć. W ocenie Sądu Okręgowego w realiach niniejszej sprawy nie zaistniały przeszkody, o których mowa w cytowanym przepisie, pociągające za sobą konieczność odroczenia rozprawy. Powód został poinformowany o terminie rozprawy, na który nie stawiał się, wnosząc jednocześnie w piśmie procesowym z dnia 2.02.2015 roku (k. 26) o przeprowadzenie rozprawy także w jego nieobecności, co stanowiło jego suwerenną decyzję, ze wszystkimi tego skutkami.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodziły żadne przesłanki do uwzględnienia prezentowanych w apelacji wniosków dowodowych, które należało ocenić jako spóźnione (art. 381 k.p.c.). Wskazać bowiem należy, że wykorzystanie przez sąd apelacyjny uprawnień przewidzianego w art. 381 k.p.c. może wchodzić w rachubę tylko co do faktów i dowodów, które nie uległy prekluzji w pierwszej instancji (Tadeusz Żyżnowski, Komentarz do art. 843 Kodeksu postępowania cywilnego – LEX). Strona powoda w żaden sposób nie wykazała, by potrzeba powołania wskazanych dowodów powstała później. Z oczywistych względów fakt zapoznania się z uzasadnieniem niekorzystnego dla powoda orzeczenia nie może stanowić usprawiedliwienia dla spóźnionego przedstawienia dowodów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 505¹² §3 k.p.c. oddalił apelację.